

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

P8_TA(2015)0064

Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas 2014. gada progresa ziņojums

Eiropas Parlamenta 2015. gada 11. marta rezolūcija par bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas 2014. gada progresa ziņojumu (2014/2948(RSP))

(2016/C 316/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropadomes 2005. gada 16. decembra lēmumu piešķirt valstij ES kandidātvalsts statusu, kā arī Eiropadomes 2013. gada 17. decembra secinājumus, ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes 2014. gada 16. decembra secinājumus,
  - ņemot vērā 2003. gada 19.–20. jūnija Saloniku Eiropadomes prezidentūras secinājumus par Rietumbalkānu valstu izredzēm pievienoties Eiropas Savienībai,
  - ņemot vērā šīs valsts un ES Stabilizācijas un asociācijas padomes vienpadsmito sanākumi, kas notika 2014. gada 23. jūlijā,
  - ņemot vērā Komisijas progresa ziņojumu (SWD(2014)0303) un 2014. gada 8. oktobra paziņojumu "Paplašināšanās stratēģija un galvenās problēmas (2014.–2015. gads)" (COM(2014)0700), kā arī 2014. gada 19. augustā pieņemto indikatīvo stratēģijas dokumentu 2014.–2020. gadam,
  - ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 817 (1993) un Nr. 845 (1993),
  - ņemot vērā Starptautiskās Tiesas spriedumu par 1995. gada 13. septembra pagaidu nolīguma piemērošanu,
  - ņemot vērā 2014. gada 10.–11. oktobrī pieņemto Venēcijas komisijas atzinumu par septiņiem grozījumiem šīs valsts konstitūcijā,
  - ņemot vērā EDSO/Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODIHR) starptautiskās vēlēšanu novērošanas misijas konstatējumus par prezidenta vēlēšanām un parlamenta pirmstermiņa vēlēšanām,
  - ņemot vērā ES un bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas Apvienotās parlamentārās komitejas divpadsmito sanākumi, kas notika 2014. gada 26. un 27. novembrī,
  - ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas,
  - ņemot vērā deputāta *Ivo Vajgl* veikto darbu, kurš ir Ārlietu komitejas pastāvīgais referents jautājumos attiecībā uz šo valsti,
  - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika jau deviņus gadus ir ES kandidātvalsts un, raugoties uz pieskaņošanos *acquis*, tā ir valsts, kura panākusi vislielāko progresu;
- B. tā kā Komisija sesto reizi pēc kārtas ir ieteikusi Padomei sākt sarunas; tā kā valsts ir gatava risināt sarunas ar ES; tā kā Parlaments iepriekšējos astoņus gadus pastāvīgi ir aicinājis sākt pievienošanās sarunas ar šo valsti un tā kā turpmāka vilcināšanās sarunu sākšanā varētu negatīvi ietekmēt reformu procesu valstī un ticamību Eiropas Savienībai reģionā;
- C. tā kā Padome bloķē pāreju uz pievienošanās procesa nākamo fāzi, pamatojoties uz neatrisinātajām domstarpībām ar Grieķiju nosaukuma jautājumā; tā kā nav paredzēts, ka divpusējiem jautājumiem būtu jākavē pievienošanās sarunas ar Eiropas Savienību; tā kā progresa trūkums ES integrācijas procesā var palielināt izmaksas reģionālās stabilitātes nodrošināšanai, nelabvēlīgi ietekmēt ES ticamību, kā arī pavājināt demokrātijas standartus valstī;
- D. tā kā šī turpmākā sarunu atlikšana palielina Maķedonijas sabiedrības pieaugošo vilšanos par to, ka ES integrācijas process nonācis strupceļā, un rada valsts iekšējo problēmu un iekšējās spriedzes saasināšanās risku;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

- E. tā kā katra (potenciālā) kandidātvalsts tiks vērtēta pēc tās nopelniem un pievienošanās grafiks ir atkarīgs no nepieciešamo reformu īstenošanas ātruma un kvalitātes;
- F. tā kā divpusēji jautājumi konstruktīvi būtu jārisina iespējami agrākā posmā, ņemot vērā ANO un ES principus un vērtības;
- G. tā kā konstruktīva dialoga trūkums starp valdību un opozīciju un opozīcijas īstenotais pēcvēlēšanu boikots ārkārtīgi apgrūtina parlamenta darbu; tā kā gan valdībai, gan opozīcijai ir jānodrošina ilgtspējīga politiska sadarbība, kas ir absolūti nepieciešama valsts demokrātiskai attīstībai un Eiropas darba programmas īstenošanai; tā kā vēlēšanu norise tika neobjektīvi atspoguļota plašsaziņas līdzekļos, kā arī valsts un partijas darbības nebija pietiekami nošķirtas;
- H. tā kā Apvienotās parlamentārās komitejas 12. sanāksmē nebija iespējams pieņemt kopīgu ieteikumu; tā kā Apvienotās parlamentārās komitejas neierobežota darbība ir noderīga, lai nodrošinātu parlamentāro kontroli pār pievienošanās procesu;
- I. tā kā tiesiskums, plašsaziņas līdzekļu brīvība, reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības ir ES paplašināšanās procesa būtiskas sastāvdaļas;
- J. tā kā valstī joprojām pastāv nopietnas korupcijas un organizētas noziedzības problēmas; tā kā joprojām ir apdraudēta vārda brīvība un plašsaziņas līdzekļu neatkarība,
1. devīto reizi pēc kārtas aicina Padomi nekavējoties noteikt datumu sarunu sākumam bez turpmākas kavēšanās, lai sekmētu ar *acquis* saistīto reformu virzību un stiprinātu demokratizācijas procesu; atkārtoti pauž viedokli, ka nosaukuma jautājumu, kas ir divpusēji risināms, nedrīkst uztvert kā šķērslī sarunu sākšanai, lai gan līdz pievienošanās procesa noslēgumam šis jautājums būtu jāatrisina; ir vienprātis ar Komisiju, ka pušu nespējai panākt kompromisu pēc teju divdesmit gadus ilgušām vidutāju atbalstītām sarunām ir tieša un negatīva ietekme uz valsti un tās tautas centieniem integrēties Eiropā; aicina abas valdības veikt konkrētus pasākumus, lai rastu abpusēji pieņemamu risinājumu; atkārtoti norāda, cik svarīga un nepieciešama ir konstruktīva pieeja problēmām, kas saistītas ar kaimiņvalstīm, uz kurām attiecas šādi divpusējie jautājumi;
  2. atgādina par dalībvalstu apņemšanos 2015. gadā atgriezties pie šā jautājuma, tiecoties panākt pievienošanās sarunu uzsākšanu; uzskata, ka sarunu sākšanai ar ES var būt tikai un vienīgi pozitīva ietekme uz centieniem atrisināt divpusējas domstarpības un vienlaikus tās rosinātu turpmāku ļoti vajadzīgo reformu izstrādi, jo īpaši attiecībā uz tiesiskumu, tiesu sistēmas neatkarību un cīņu pret korupciju; uzsver, ka sarunu sākuma turpmāka novilcināšana radīs arvien lielāku un neprognozējamu slogu gan valstij, gan reģiona stabilitātei; uzsver, ka pašreizējā statusa turpmāka pagarināšana apdraud ES paplašināšanās politikas ticamību un tās stāvokli reģionā;
  3. atkārtoti uzsver savu nostāju, ka bilaterālos jautājumus nevajadzētu izmantot, lai kavētu pievienošanās procesu; uzskata, ka tiem nevajadzētu būt par šķērslī oficiālai pievienošanās sarunu uzsākšanai, bet tie būtu jārisina cik vien drīz iespējams paša pievienošanās procesa gaitā; piesardzīgi izturas pret to, ka viena no pusēm nav akceptējusi Starptautiskās tiesas 2011. gada 5. decembra nolēmumu par 1995. gada septembra Pagaidu nolēmuma piemērošanu; aicina Grieķiju atkārtoti apstiprināt 2003. gada Saloniku darba programmā pausto apņemšanos un veidot labvēlīgu vidi divpusējo domstarpību noregulēšanai atbilstoši Eiropas vērtībām un principiem; aicina panākt turpmāku progresu divpusējās attiecībās ar Bulgāriju, tostarp īstenojot augsta līmeņa kontaktus starp valdībām, lai sarunu gaitā panāktu tādu vienošanos par labām kaimiņattiecībām, ar kuru atrisinātu kopējos jautājumus; atkārtoti pauž bažas par vēsturiskajiem argumentiem pašreizējā debatē ar kaimiņvalstīm un atzinīgi vērtē jebkurus centienus, kuru mērķis ir kopēju vēsturisku notikumu vienota svinēšana ar kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm; uzskata, ka tas uzlabotu vēstures izpratni un sekmētu labas kaimiņattiecības;
  4. aicina ES aktīvāk iesaistīties nosaukuma jautājuma risināšanā un atbalsta ES politisko līderu aktīvu nostāju; aicina jauno priekšsēdētāja vietnieci un augsto pārstāvi (PV/AP) izstrādāt jaunas iniciatīvas, lai pārvarētu pašreizējo strupceļu, un sadarbībā ar ANO īpašo pārstāvi strādāt pie risinājuma, kurš būtu akceptējams visām pusēm; aicina Padomi 2015. gada pirmajā pusē organizēt vispusīgas diskusijas par Maķedonijas izredzēm pievienoties ES; uzstāj, ka visas kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis integrācijas procesā būtu jāvērtē pēc to nopelniem; uzskata, ka augsta līmeņa pievienošanās dialoga turpināšana ar Komisiju padarītu reformu procesu kvalitatīvāku;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

5. aicina visas NATO dalībvalstis un jo īpaši visas tās ES dalībvalstis, kuras ir NATO locekles, aktīvi atbalstīt šīs valsts pievienošanos NATO, lai panāktu lielāku drošību un politisko stabilitāti Eiropas dienvidaustrumos;
6. mudina izveidot pārrobežu sadarbību vēstures, kultūras, izglītības un Eiropas vērtību veicināšanas jomās, atbalstot centienus ceļā uz demokrātiskām pārmaiņām; šajā sakarībā aicina kaimiņos esošās ES dalībvalstis labu kaimiņattiecību garā atbalstīt vēlmi īstenot demokrātiskas pārmaiņas, kas nozīmē — atbalstīt sarunu procesa sākšanu;
7. mudina valsti izveidot ar kaimiņvalstīm apvienotas ekspertu komitejas vēstures un izglītības jomās, lai sekmētu vēstures objektīvu interpretēšanu, stiprinātu akadēmisko sadarbību un veicinātu jauniešu pozitīvu attieksmi pret saviem kaimiņiem;
8. stingri mudina iestādes un pilsonisko sabiedrību veikt atbilstīgus pasākumus vēsturiskai izlīgšanai, lai pārvarētu plaisu starp dažādām etniskajām un nacionālajām grupām un šo grupu iekšienē, tostarp bulgāru identitātes iedzīvotāju vidū;
9. ņem vērā Konstitūcijas grozījumu priekšlikumu kopumu; uzskata, ka dažus priekšlikumus, tostarp noteikumus attiecībā uz laulības definīciju un starptautisko finanšu zonu veidošanu, varētu turpināt uzlabot atbilstoši Venēcijas komisijas ieteikumiem; atgādina arī, ka jāievēro Eiropas Cilvēktiesību konvencija un jāņem vērā ES *acquis*; uzsver, ka rūpīgi jāsaģatavo jebkuru Konstitūcijas grozījumu īstenošanas tiesību akti; uzsver, ka ilgstošu konstitucionālo pārmaiņu procesam nepieciešami plašs politisks atbalsts, konstruktīvs dialogs un sadarbība starp visiem politiskajiem spēkiem; uzsver visus jautājumus ietverošas sabiedriskas debātes un vienprātības veidošanas nepieciešamību ar visām opozīcijas partijām, pilsonisko sabiedrību un attiecīgajām ieinteresētajām pusēm;
10. pauž bažas par krasi polarizēto gaisotni valstī; mudina valdību respektēt parlamenta lomu, proti, paredzēt pietiekami daudz iespēju un laika konsultāciju rīkošanai, tostarp par konstitucionālajām izmaiņām, pilnīgas un neatkarīgas parlamentārās kontroles nodrošināšanas interesēs; aicina valdību un visas politiskās partijas konstruktīvi strādāt pie attiecību uzlabošanas, lai saglabātu politisko stabilitāti, nodrošinātu noturīgu un konstruktīvu politisko sadarbību un paātrinātu Eiropas darba programmas izpildi; atgādina, ka demokrātijas funkcionēšanā fundamentāla nozīme ir kompromisiem; uzsver, ka jāuzlabo pievienošanās procesa atvērtība un pārredzamība; uzsver, ka pēcvēlēšanu boikots ir problēma, kas jārisina, atbildību uzņemoties gan valdībai, gan opozīcijai, nolūkā panākt nevainojamu parlamenta darbību; aicina PV/AP iesaistīties sadarbībā ar visām pusēm, lai veicinātu politisko dialogu;
11. ir nopietni nobažījies par attiecību pasliktināšanos starp valdību un opozīciju, īpaši saistībā ar ministru priekšsēdētāja neseno paziņojumu par sodu noteikšanu opozīcijas līderim, kā arī par pretdarbībām kriminālvajāšanai saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem; nosoda jebkādu nelikumīgu uzraudzību un aicina publiskot visus apgalvojumus un neierobežoti ziņot par tiem; aicina veikt neatkarīgu izmeklēšanu attiecībā uz visiem apgalvojumiem un veikto uzraudzību, pilnībā respektējot pārredzamības, objektivitātes un nevainīguma prezumpcijas principus; atkārtoti norāda, cik svarīgi ir atbalstīt pamatprincipu par vārda brīvību; aicina visus politisko procesu dalībniekus iesaistīties konstruktīvā dialogā, lai turpinātu koncentrēties uz valsts un tās pilsoņu stratēģiskajām prioritātēm;
12. pauž nožēlu par to, ka opozīcija nepedalās Apvienotās parlamentārās komitejas pastāvīgajā darbā; uzskata, ka ir būtiski nodrošināt pienācīgu Apvienotās parlamentārās komitejas darbību, garantējot visu parlamentāro partiju pārstāvību šīs komitejas procedūrās;
13. pauž bažas par to, ka attiecības starp etniskajām grupām joprojām ir nestabilas un rada valstij problēmas; pauž bažas par etnisko grupu pieaugošo spriedzi, kas liecina par neuzticēšanos kopienu starpā; kategoriski nosoda etnocentriskus un domstarpības veicinošus izteikumus, jo īpaši vēlēšanu kampaņās; uzsver, ka sarunu sākšana par pievienošanos ES var palīdzēt valstij sekmīgāk risināt šo problēmu, nostiprinot iekšējo etnisko saliedētību šā kopīgā mērķa sasniegšanai; nosoda visu veidu ekstrēmo nacionālismu un etnocentrismu, kas padziļina šķelšanos sabiedrībā; aicina visas politiskās partijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas sekmēt iekļaujošas un iecietīgas dažādu tautību un reliģiju sabiedrības veidošanos, kā arī aizsargāt visu to personu pamattiesības, kuras pieder pie mazākumtautībām; atgādina, ka izglītībai ir būtiska nozīme iecietības un cieņas veidošanā starp dažādiem cilvēkiem; aicina Komisiju paplašināt projektus un programmas, kuru mērķis ir tautu dialoga un savstarpējās sapratnes stiprināšana;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

14. atzinīgi vērtē to, ka programma virzībai uz ES joprojām ir šis valsts stratēģiskā prioritāte; mudina valsti turpināt reformu konsolidāciju un atteikties no politikas un prakses, kas joprojām varētu radīt šķēršļus valsts nākotnei Eiropā, kā arī nodrošināt ar ES saistītu prioritāšu, tostarp augsta līmeņa dialoga par pievienošanās procesu, ātrāku īstenošanu;

15. norāda, ka EDSO/Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību birojs (DICB) novērtēja prezidenta vēlēšanas un parlamenta pirmstermiņa vēlēšanas, kuras notika 2014. gada aprīlī, kā racionāli pārvaldītas; tomēr piekrīt bažām par nepietiekami skaidri nodalītajām valsts un partiju darbībām, kas ir pretrunā starptautiskajām saistībām attiecībā uz demokrātiskām vēlēšanām, kā arī par neobjektīvam ziņām plašsaziņas līdzekļos un apgalvojumiem par vēlēšanu iebiedēšanu; atzinīgi vērtē vēlēšanu reformas, bet mudina varas iestādes izmeklēt iespējamus pārkāpumus, kas norisinājušies pirms vēlēšanām un to laikā; aicina valdību savlaikus izskatīt Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroja ieteikumus, lai uzlabotu vēlēšanu procesu, tostarp vēlēšanu reģistra precizitāti un pārvaldību; turklāt šajā sakarībā atgādina par vajadzību sagatavot vēlēšanu reģistrus, kas atbilstu starptautiskajiem standartiem;

16. mudina valdību risināt Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta palīdzības īstenošanas nepilnības, proti, sistēmiskās problēmas kontroles sistēmā, nepietiekamo koordināciju starp iestādēm un pašās iestādēs, nepietiekamo publiskā iepirkuma īstenošanu, zemos apguves rādītājus un iestāžu nelielo veikspēju; prasa uzlabot saikni starp ES palīdzību un valsts reformu stratēģijām un Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta līdzekļus izmantot, lai valstī veicinātu lielāku budžeta decentralizāciju; prasa nepieļaut turpmākus palīdzības zudumus, kā arī pārtrūnāt programmu īstenošanu, lai uzlabotu ES sniegtās palīdzības ietekmi;

17. atzinīgi vērtē 2014. gada februārī pieņemto jauno tiesisko regulējumu par civildienesta un valsts pārvaldes darbiniekiem kā virzību uz vienotu, pārredzamu un atbildīgu valsts pārvaldi; pauž bažas par to, ka, neraugoties uz likumdošanas progresu, valsts pārvalde joprojām ir sadrumstalota, politizēta un pakļauta politiskai ietekmei; uzstājīgi mudina uzlabot valsts pārvaldes profesionalismu un neatkarību visos līmeņos; atbalsta centienus īstenot tiesību aktus, pilnībā ievērojot pārredzamības, nopelnu un vienlīdzīgas pārstāvības principus; aicina valdību pieņemt valsts finanšu pārvaldības reformu programmu;

18. mudina pilnībā īstenot Ohridas pamatnolīgumu; aicina pabeigt tā īstenošanas pārskatu, rezultātā sagatavojot politiskus ieteikumus; stingri iesaka atzīt Ohridas pamatnolīgumu par būtisku tiesiskuma, iedzīvotāju grupu savstarpējo attiecību un turpmākas decentralizācijas elementu; stingri mudina attīstīt vietējo pārvaldi un sekmēt ilgtermiņa uzticēšanās veidošanas pasākumus politiskā līmenī, piemēram, rīkojot publiskas debates, kurās tiktu izskaidrotas Ohridas pamatnolīguma nodrošinātās priekšrocības; aicina valdību un kompetentās vietējo pašvaldību iestādes rīkoties, lai īstenotu integrētas izglītības stratēģiju, un paredzēt šim nolūkam palielinātu finansējumu; uzskata, ka ir svarīgi šajā procesā iesaistīt pilsoniskas sabiedrības organizācijas; ierosina proaktīvāku pieeju, lai nodrošinātu visu kopienu etniskās, kultūras un valodas identitātes saglabāšanu;

19. atzinīgi vērtē tiesību aktu augsto saskaņotības līmeni un tiesu efektivitātes un profesionalitātes uzlabošanu vispusīgu tiesu varas reformu rezultātā; tomēr pauž bažas par nepamatotu politisko ietekmi konkrētu tiesvedību kontekstā un uzsver, ka tiesu varai jābūt neatkarīgai no jebkāda ārēja spiediena no parlamentārās varas un izpildvaras puses; uzsver, ka ir jānodrošina pienācīga tiesu darbības standartu ieviešana atbilstoši Eiropas normām un paraugpraksi; aicina unificēt tiesu praksi, lai nodrošinātu pārredzamu tiesisko sistēmu un sabiedrības uzticēšanos; prasa uzlabot tiesas spriešanas kvalitāti, plašāk izmantot ārpustiesas tiesiskās aizsardzības līdzekļus un alternatīvas strīdu izšķiršanas iespējas, uzlabot stratēģisko plānošanu, panākt, lai tiesas būtu labāk pieejamas mazāk aizsargātajiem sabiedrības locekļiem, un tiesu sistēmas neatkarības uzraudzīšanā vairāk iesaistīt profesionālās organizācijas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas;

20. konstatē pozitīvu attīstību korupcijas novēršanas 2011.–2015. gada programmu īstenošanā, personas neaizskaramības un institucionālās integritātes, kā arī iestāžu savstarpējās sadarbības un starptautiskās sadarbības nostiprināšanos; norāda uz vēl neatrisinātiem būtiskiem jautājumiem saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas reglamentējošo tiesību aktu, tostarp starptautisko tiesību aktu, īstenošanu, valsts riska novērtējuma veikšanu un operatīvās efektivitātes uzlabošanu; atkārto, ka šā jautājuma risināšanas vadošā valsts iestāde varētu būt neatkarīga un pilnībā darboties spējīga valsts korupcijas novēršanas komisija; aicina kompetentās iestādes uzlabot IT savienojumus starp tiesām un prokuratūras dienestiem, kā arī izveidot valsts amatpersonu centralizētu reģistru nolūkā uzlabot šīs komisijas darbu;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

21. prasa efektīvāk īstenot korupcijas apkarošanas pasākumus un tiesību aktus, jo īpaši politikā, valsts pārvaldē, publiskajā iepirkumā un likumu piemērošanā, kā arī uzlabot administratīvo veiktspēju; mudina valsti panākt rezultātus notiesāšanā, lai apkarotu korupciju, tostarp lietās pret augsta līmeņa ierēdņiem; aicina neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas un plašsaziņas līdzekļus atmaskot korupciju un cīnīties par neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanu un tiesas prāvām; aicina prokuratūru padarīt iespējamu adekvātu un savlaicīgu sūdzību izmeklēšanu šajā jomā;

22. ar gandarījumu norāda, ka ir pieņemts tiesiskais un iestāžu regulējums organizētās noziedzības apkarošanas jomā; atzinīgi vērtē valsts aktīvo sadarbību reģionālā un starptautiskā līmenī, tostarp, izmantojot *Eurojust* un Eiropolu; atzinīgi vērtē vairākas veiksmīgi īstenotas policijas operācijas, kas vērstas pret organizētām grupām, būtiski ierobežojot starptautiskos narkotisko vielu tirdzniecības kontrabandas un imigrantu nelegālas ieviešanas maršrūtus;

23. nosoda visas politiskā un/vai reliģiskā ekstrēmisma izpausmes un uzskata, ka jāveido pārrobežu sadarbība ar citām Rietumbalkānu valstīm un ES dalībvalstīm; atzinīgi vērtē izmaiņas Kriminālkodeksā, kur precīzāk definēti pārkāpumi un noteikti sodi personām, kas iesaistījušās politiskā un/vai reliģiskā ekstrēmisma darbībās; stingri atgādina, ka, ņemot vērā pašreizējos starptautiskā terorisma draudus, vajadzīga kopīga proaktīva ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas stratēģija; atgādina, ka valsts politikai būtu jāizskauž visi ekstrēmisma veidi un šajā kontekstā rūpīgi jānovērs jebkuras reliģiskās grupas nosodīšana;

24. pauž nožēlu par to, ka tiesību aktu izstrādes procesā nenotiek sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un ieinteresētajām personām, kas pārstāv sabiedrību; norāda, ka šāda sadarbība būtu jāveido, pamatojoties uz valdības patiesu gribu apspriesties ar dažādām ieinteresētajām personām gan tiesību aktu izstrādes, gan politikas veidošanas jomā; uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijām var būt izšķirīga nozīme, lai informētu sabiedrību par pievienošanās procesu, padarot to pārredzamāku, atbildīgāku un iekļaujošāku; mudina valdību atbalstīt pilsoniskās sabiedrības veidošanu arī lauku apvidos; aicina valdību sākt nozīmīgas debates ar augstskolām, profesoriem un studentiem par augstākās izglītības reformu;

25. mudina varas iestādes atgūt no Serbijas attiecīgos Dienvidslāvijas slepenā dienesta arhīvus; uzskata, ka totalitārās pagātnes pārredzama apzināšana, tostarp slepeno dienestu arhīvu atvēršana, ir virzība uz turpmāku demokratizāciju, atbildību un iestāžu stiprināšanu;

26. pauž dziļas bažas par to, ka plašsaziņas līdzekļu neatkarību pastāvīgi un ievērojami apdraud politisks un finansiāls spiediens; pauž dziļu nožēlu par to, ka ir pasliktinājusies situācija vārda brīvības jomā un līdz ar to preses brīvību raksturojošo rādītāju līmenis ir zemākais visā reģionā; šajā sakarībā pauž nožēlu par novērtējuma indeksu, ko valstij piešķirusi organizācija "Žurnālisti bez robežām", pazeminot to vērtējumā no 34. vietas 2009. gadā līdz 117. vietai 2015. gadā; ar pieaugošām bažām norāda uz valsts kontroli pār plašsaziņas līdzekļiem, tostarp uz plašsaziņas līdzekļu pastāvīgo atkarību no valsts budžeta, regulāri izmantojamo pašcenzūru, kā arī zemiem profesionālajiem standartiem un ētiku; ar bažām konstatē, ka politiskajā un plašsaziņas līdzekļu kontekstā laiku pa laikam tiek izmantota apmelošana; pauž nožēlu, ka grozījumi tiesību aktos par audiovizuālajiem pakalpojumiem tika izdarīti paātrinātā procedūrā, neīstenojot pienācīgu apspriešanos ar plašsaziņas līdzekļu ieinteresētajām personām, ņemot vērā, ka ir veikti daži pasākumi, lai atjaunotu dialogu starp valdību un plašsaziņas līdzekļu aprindām;

27. mudina valdību īstenot politiku, kas vairotu plašsaziņas līdzekļu pluralismu un viedokļu dažādību, kā arī garantēt sabiedriskās raidorganizācijas un plašsaziņas līdzekļu regulatora neatkarību; ar bažām norāda, ka valsts apraides organizācija bijusi izteikti neobjektīva par labu valdošajām partijām gan vēlēšanu kampaņas laikā (kā minēts EDSO/Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja ziņojumos), gan citos ar vēlēšanu kampaņu nesaistītos gadījumos (kā minēts Komisijas progresa ziņojumā); atzinīgi vērtē to, ka valdība ir padarījusi publiski pieejamus datus par valdības reklāmas kampaņām; tomēr aicina valdību uzlabot pārredzamību attiecībā uz kritērijiem, kas izmantoti līdzekļu piešķiršanā; stingri iesaka Komisijai aktīvāk uzraudzīt politiskās norises un apspriesties par tām, un rosināt dialogu starp visām plašsaziņas līdzekļu jomā ieinteresētajām personām;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

28. atgādina valdībai un politiskajām partijām, ka tās ir atbildīgas par iekļaušanas un iecietības kultūras izveidi; prasa saskaņot ar *acquis* diskriminācijas novēršanas tiesību aktus, jo patlaban šie tiesību akti neaizliedz diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ; nosoda jebkādu vardarbību pret *LGBTI* kopienu un prasa saukt pie atbildības tos, kas vainojami šajā vardarbībā, tostarp tos, kas atbildīgi par vardarbīgajiem uzbrukumiem *LGBTI* atbalsta centram Skopjē; uzsver, ka nepieciešams cīnīties pret aizspriedumiem un romu diskriminēšanu un veikt turpmākus pasākumus, lai uzlabotu viņu stāvokli, īpaši mājokļu nodrošināšanas, veselības, izglītības un nodarbinātības jomā; aicina iestādes nodrošināt, ka visās politikas jomās tiek ņemta vērā dzimumu perspektīva nolūkā nodrošināt vīriešu un sieviešu līdztiesību; atkārtoti pauž bažas par to, ka sabiedrībā joprojām pastāv dzimumu stereotipi, un par vardarbību ģimenē; mudina valdību novērst strukturālās atšķirības dzimumu līdztiesības jomā un darba samaksas atšķirības ekonomikā, politikā un sociālajā jomā; aicina Komisiju pildīt savu apņemšanos izvirzīt nodarbinātības un sociālās politikas sadaļu par pievienošanās procesa prioritāti, šajā sakarībā ierosinot iniciatīvu augsta līmeņa dialogā ar valsti;

29. joprojām pauž bažas par augsto bērnu nabadzības līmeni un par to, ka trūkst iestāžu, kas atbild par politikas virzienu un stratēģisko darbību īstenošanu šajā jomā; mudina valdību vēltīt lielākas pūles, lai īstenotu pārskatīto valsts stratēģiju nabadzības un sociālās atstumtības jomā; mudina pievērst lielāku uzmanību tam, lai visiem bērniem nodrošinātu taisnīgu un efektīvu piekļuvi tiesas iestādēm; uzsver, ka valdībai papildus jācenšas atbalstīt bērnus ar invaliditāti un romu kopienas bērnus; aicina arī rīkoties, lai uzlabotu bērnu veselības stāvokli un uzturu, īpašas bažas paužot par romu tautības bērniem;

30. atzinīgi vērtē to, ka valsts joprojām ieņem vadošo pozīciju reģionā uzņēmējdarbības īstenošanas ērtuma ziņā, un atzinīgi vērtē tās uzlabotos rezultātus Pasaules Bankas globālajā rangā, 2014. gadā pakāpjoties no 31. vietas, kurā valsts ierindojās 2013. gadā, uz 30. vietu; tomēr norāda, ka nopietnas grūtības uzņēmējdarbības vidē rada sarežģījumi līgumu izpildē un biežās izmaiņas likumdošanā, kas tiek izdarītas bez pienācīgas apspriešanas; vienlaikus uzsver, ka ir svarīgi panākt progresu darba tiesību aktu jomā un sociālā dialoga stiprināšanā; uzsver, ka ir jāturpina pilnveidot uzņēmējdarbības vidi, atbalstot MVU, samazinot reģionālās atšķirības un veidojot saikni starp pētniecības un izstrādes institūtiem un uzņēmējdarbības un nodarbinātības jomu;

31. atzinīgi vērtē to, ka ienākošās ĀTI plūsmas saglabājušās stabilā līmenī un nodrošinājušas lielāku eksporta dažādību; norāda, ka 80 % no kopējā ĀTI apjoma ieguldījuši ES uzņēmumi un ir turpinājušas palielināties preču un pakalpojumu tirdzniecības plūsmas ar ES; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi piesaistīt ārvalstu investīcijas, un uzskata, ka ES pievienošanās procesa kavēšana var radīt šķēršļus padziļinātai ekonomiskajai integrācijai; atzīst, ka ir jāpalielina valsts ieņēmumi un jārada darbvietas augstāzīgās nozarēs, jo ekonomikas vispārējā struktūra joprojām vērsta uz mazražīgām darbībām; uzsver, ka visiem noteikumiem, kas attiecas uz starptautiskajām finanšu zonām, jāatbilst *acquis* un starptautiskajām prasībām;

32. atzinīgi vērtē vispārējā bezdarba līmeņa samazināšanos no 29,9 % 2013. gada pirmajā ceturksnī līdz 27,9 % 2014. gada trešajā ceturksnī; aicina valdību atsākt centienus vēl vairāk samazināt strukturālo un ilgtermiņa bezdarbu, jo īpaši jauniešu bezdarbu (tas pārsniedz 50 %) un mazāk aizsargāto iedzīvotāju, tostarp romu, bezdarbu; aicina pieņemt reformas, lai palielinātu darbaspēka iesaistīšanos un mobilitāti, kā arī samazināt apjomīgo neoficiālo nodarbinātību, kas turpina kaitēt konkurencei; pauž bažas par to, ka darbaspēka izglītības un apmācības līmenis bieži neatbilst ekonomikas reālajām vajadzībām un ka tāpēc daudzi jauni kvalificēti darbinieki spiesti emigrēt, jo saskaras ar grūtībām atrast piemērotas nodarbinātības iespējas turpat valstī; pauž bažas par nesējamiem tiesību aktu grozījumiem, kuros atceltas tiesības streikot, un aicina varas iestādes pārskatīt tos atbilstīgi SDO standartiem

33. pieņem zināšanai pasākumus, kas veikti, lai samazinātu sieviešu bezdarba līmeni, tomēr aicina valdību rīkoties apņēmīgāk, jo sieviešu bezdarba līmenis joprojām ir daudz augstāks nekā vidējais līmenis ES;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

34. norāda, ka ir nepieciešams īstenot ievērojamus centienus vides jomā un jo īpaši attiecībā uz gaisa un ūdens kvalitāti, dabas aizsardzību un atkritumu apsaimniekošanu, sadarbojoties ar pilsonisko sabiedrību un attiecīgajām ieinteresētajām pusēm; ir no bažījies par gaisa un ūdens piesārņojumu; ar bažām norāda, ka kaitīgo daļiņu koncentrācija vairākas reizes pārsniedz pieļaujamo robežvērtību jo īpaši Skopjē, Tetovē, Bitolā, Kičevā un Kavardaci; aicina kompetentās iestādes palielināt savstarpējo sadarbību, lai īstenotu attiecīgos tiesību aktus, nostiprinātu administratīvo veikspēju un piešķirtu pietiekamus līdzekļus ieguldījumiem infrastruktūrā, piemēram, notekūdeņu attīrīšanas iekārtās;

35. pauž nožēlu, ka nav sasniegti 2013. gada mērķi enerģijas jomā, jo īpaši attiecībā uz energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu; šajā ziņā aicina pieņemt attiecīgos rīcības plānus un pielāgot tos ES klimata politikai;

36. atzinīgi vērtē to, ka valsts joprojām aktīvi un konstruktīvi īsteno reģionālo sadarbību un ka tai nav neatrisinātu robežu jautājumu ar kaimiņvalstīm; atzinīgi vērtē drīzumā gaidāmo Maķedonijas prezidentūru Viduseiropas iniciatīvā; aicina valdību kopumā uzlabot saskaņotību ar KĀDP deklarācijām un lēmumiem; uzsver, cik svarīgi ir progresīvā veidā saskaņot valsts nostāju ar ES ārpolitikas nostājām;

37. atzinīgi vērtē panākto progresu un gatavību pabeigt dzelzceļa savienojumu starp valsti un Bulgāriju, tādējādi izveidojot labākas ekonomiskās un sociālās attiecības;

38. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī šis valsts valdībai un parlamentam.
